

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Karahanlı Türkçesinin ses ve şekil yapısını öğrenebilme, Karahanlı Türkçesi ile yazılmış eserleri okuyup anlayabilme.

Dersin İçeriği

Karahanlı dönemi hakkında tarihî bilgiler edinme. Devrin eserleri üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgi edinme. Kutadgu Bilig ve Atabetü'l-Hakayık'ın tıpkı basımlarından seçilmiş orijinal yazılı metinler üzerinde okuma, transkripsiyon yapma, anlamlandırma, ses ve şekil bilgisi bakımından inceleme. Metinlerden hareketle devrin kendine has gramer özelliklerini anlama.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Haceminoğlu, Necmettin (2003). Karahanlı Türkçesi Grameri, Ankara: TDK Yayınları Argunşah, M. Ve Sağol Yüksekaya, G. (2014). Karahanlıca Harezmece Kıpçakça Dersleri, İstanbul: Kesit Yayınları Arat, Reşit Rahmeti (1979), Kutadgu Bilig I Metin, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. Ercilasun, Ahmet Bican (1984), Kutadgu Bilig Grameri - Fiil-, Ankara: Gazi Üniversitesi yay Mansuroğlu, Mecdut (1998). "Karahanlıca" Tarihi Türk Şiveleri, Ankara: TKAE Yayınları, s. 133-171. Ercilasun, Ahmet Bican (2004). Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ Yayınları. Tekin, Tekin (1986). "Karahanlı Dönemi Türk Şiiri", Türk Dili, Türk Şiiri Özel Sayısı I (Eski Türk Şiiri). Sayı 409/Ocak 1986. Ata, Aysu (2004), Karahanlı Türkçesi İlk Kur'an Tercümesi (Rylands Nüshası), Giriş, Metin, Notlar, Dizin, Ankara: TDK Yay. Arat, Reşit Rahmeti (1992), Edib Ahmet B. Mahmud Yükneki, Atebetü'l-Hakayık, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. Ercilasun, Ahmet Bican (1985), "Karahanlı Devri Türk Edebiyatı", Büyük Türk Klâsikleri, C. 1, İstanbul: Ötüken-Söğüt yay., s. 114-184. Ercilasun, A. B. ve Akkoyunlu, Z. (2014). Divanu Lugatî't-Türk. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatma, soru-cevap, araştırma-inceleme, uygulama

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Güncel yayınlar öğrenciye duyurulmalı, öğrenci derse hazırlıklı gelmelidir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Yardımcı öğretim elemanı bulunmamaktadır.

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Prof. Dr. Filiz Meltem Erdem Uçar

Program Çıktısı

- Karahanlı Türkçesinin Türk dili tarihi içindeki yerini ve önemini bilir.
- Karahanlı Türkçesinin ses ve şekil özelliklerini bilir.
- Karahanlı Türkçesiyle yazılmış eserleri okuyup anlayabilir.

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1		Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap	Konu, kapsam, kaynaklar	
2	Ercilasun, Ahmet Bican (2004). "Karahanlılar", Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ Yayınları, s. 289-296. Paul, Jürgen (2002). "Karahanlılar", Türkler Ansiklopedisi, C 4, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, s. 830-846	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap	Karahanlı Türklerinin Tarihi	
3	Ercilasun, Ahmet Bican (2002). "İlk Müslüman Türk Devletlerinde Dil ve Edebiyat", Türkler Ansiklopedisi, C 5, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, s. 1441-1497. (Edebiyat Kısmı) Tekin, Tekin (1986). "Karahanlı Dönemi Türk Şiiri", Türk Dili, Türk Şiiri Özel Sayısı I (Eski Türk Şiiri). Sayı 409/Ocak 1986. Ercilasun, Ahmet Bican (2004). "Karahanlı Devri Eserlerinin Keşif ve Neşri", Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ Yayınları, s. 342-348. Caferoğlu, Ahmet (1992), "Karahanlılar Devri Türk Edebiyatı", Türk Dünyası El Kitabı, Üçüncü Cilt, Edebiyat, TKAE: 121, Ankara: 57-67.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap	Karahanlı Türklerinde Dil ve Edebiyat	

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
4	Yavuz, Kemal (2007). "Yusuf Has Hacib ve Kutadgu Bilig", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, TDE Dergisi, C 37, S 37, s. 137-180. Ercilasun, Ahmet Bican (2004). "Kutadgu Bilig", Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ Yayınları, s. 297-319. Sağol Yüksekaya, Gülden (2016). "Kutadgu Bilig'in Tenkitli Metni Üzerine Notlar I", Yusuf Has Hâcib ve Ölümsüz Eseri Kutadgu Bilig, Bışkek, s. 52-62	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap	Karahanlı Türkçesiyle Yazılmış Eserler: Kutadgu Bilig	
5	Pritsak, Omeljan (1953). "Mahmud Kâşgarî Kimdir?", Türkiyat Mecmuası, cilt: X, İstanbul. Kaya, Ceval (2009), Divânü Lugâtî't-Türk Araplara Türkçeyi Öğretmek İçin mi Yazıldı? III. Uluslararası Türkoloji Kongresi Bildirisi, Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi Yayını, s.145-148, Türkistan. Ercilasun, Ahmet Bican (2004). "Divânü Lugâtî't-Türk", Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ Yayınları, s. 319-332.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap	Karahanlı Türkçesiyle Yazılmış Eserler: Divânü Lugâtî't-Türk	
6	Ercilasun, Ahmet Bican (2004). "Atabetü'l-Hakayık", Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ Yayınları, s. 333-337. Arat, Reşit Rahmeti (1992), Edib Ahmet B. Mahmud Yükeki, Atebetü'l-Hakayık, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. (5-39. Sayfalar) Ercilasun, Ahmet Bican (2004). "Divân-ı Hikmet", Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ Yayınları, s. 338-342. Hasan, Nadirhan (2015). "Ahmed Yesevi Hikmetlerinin Dil Özellikleri Üzerine Bazı Mülazahalar", Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic 10/8, s. 1345-1354.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap	Karahanlı Türkçesiyle Yazılmış Eserler: Atabetü'l-Hakayık, Divân-ı Hikmet	
7	Ercilasun, Ahmet Bican (2004). "Kur'an Tercümeleri", Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara: Akçağ Yayınları, s. 337-338. Kök, Abdullah (2004), Karahanlı Türkçesi Satır-Arası Kur'an Tercümesi (TIEM 73 1v-235v/2), Giriş-İnceleme-Metin-Dizin (AÜ Yayınlanmamış Doktora Tezi). (XI-XIX. sayfalar). Eckmann, Janos (1967). Doğu Türkçesinde bir Kur'an çevirisi (Rylands nüshası). TDAY-Belleten, 51-69.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap	Karahanlı Türkçesiyle Yazılmış Eserler: Kur'an Tercümeleri	
8		Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Uygulama	Ara Sınav	
9	Mansuroğlu, Mecdut (1998). "Karahanlıca" Tarihî Türk Şiveleri, Ankara: TKAE Yayınları, s. 133-171. Ercilasun, Ahmet Bican (2002). "İlk Müslüman Türk Devletlerinde Dil ve Edebiyat", Türkler Ansiklopedisi, C 5, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, s. 1441-1497. (Gramer Kısmı)	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap, uygulama	Karahanlı Türkçesi Grameri	
10	Arat, Reşit Rahmeti (1979), Kutadgu Bilig I Metin, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. Arat, Reşit Rahmeti (1988) Yusuf Has Hâcib Kutadgu Bilig, (Çeviri), 4. baskı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay. Hacıeminoğlu, Necmettin (2003). Karahanlı Türkçesi Grameri, Ankara: TDK Yayınları. Argunşah, M. Ve Sağol Yüksekaya, G. (2014). Karahanlıca Harezmce Kıpçakça Dersleri, İstanbul: Kesit Yayınları. Ercilasun, Ahmet Bican (1984), Kutadgu Bilig Grameri -Fiil-, Ankara: Gazi Üniversitesi yay.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap, uygulama	Metin Okuma ve İnceleme	
11	Arat, Reşit Rahmeti (1979), Kutadgu Bilig I Metin, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. Arat, Reşit Rahmeti (1988) Yusuf Has Hâcib Kutadgu Bilig, (Çeviri), 4. baskı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay. Hacıeminoğlu, Necmettin (2003). Karahanlı Türkçesi Grameri, Ankara: TDK Yayınları. Argunşah, M. Ve Sağol Yüksekaya, G. (2014). Karahanlıca Harezmce Kıpçakça Dersleri, İstanbul: Kesit Yayınları. Ercilasun, Ahmet Bican (1984), Kutadgu Bilig Grameri -Fiil-, Ankara: Gazi Üniversitesi yay.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap, uygulama	Metin Okuma ve İnceleme	
12	Arat, Reşit Rahmeti (1979), Kutadgu Bilig I Metin, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. Arat, Reşit Rahmeti (1988) Yusuf Has Hâcib Kutadgu Bilig, (Çeviri), 4. baskı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay. Hacıeminoğlu, Necmettin (2003). Karahanlı Türkçesi Grameri, Ankara: TDK Yayınları. Argunşah, M. Ve Sağol Yüksekaya, G. (2014). Karahanlıca Harezmce Kıpçakça Dersleri, İstanbul: Kesit Yayınları. Ercilasun, Ahmet Bican (1984), Kutadgu Bilig Grameri -Fiil-, Ankara: Gazi Üniversitesi yay.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap, uygulama	Metin Okuma ve İnceleme	
13	Arat, Reşit Rahmeti (1979), Kutadgu Bilig I Metin, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. Arat, Reşit Rahmeti (1988) Yusuf Has Hâcib Kutadgu Bilig, (Çeviri), 4. baskı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay. Hacıeminoğlu, Necmettin (2003). Karahanlı Türkçesi Grameri, Ankara: TDK Yayınları. Argunşah, M. Ve Sağol Yüksekaya, G. (2014). Karahanlıca Harezmce Kıpçakça Dersleri, İstanbul: Kesit Yayınları. Ercilasun, Ahmet Bican (1984), Kutadgu Bilig Grameri -Fiil-, Ankara: Gazi Üniversitesi yay.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap, uygulama	Metin Okuma ve İnceleme	

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
14	Arat, Reşit Rahmeti (1979), Kutadgu Bilig I Metin, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. Arat, Reşit Rahmeti (1988) Yusuf Has Hâcib Kutadgu Bilig, (Çeviri), 4. baskı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay. Hacıeminoğlu, Necmettin (2003). Karahanlı Türkçesi Grameri, Ankara: TDK Yayınları. Argunşah, M. Ve Sağol Yüksekşaya, G. (2014). Karahanlıca Harezmece Kıpçakça Dersleri, İstanbul: Kesit Yayınları. Ercilasun, Ahmet Bican (1984), Kutadgu Bilig Grameri -Fiil-, Ankara: Gazi Üniversitesi yay.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap, uygulama	Metin Okuma ve İnceleme	
15	Arat, Reşit Rahmeti (1979), Kutadgu Bilig I Metin, Ankara: Türk Dil Kurumu Yay. Arat, Reşit Rahmeti (1988) Yusuf Has Hâcib Kutadgu Bilig, (Çeviri), 4. baskı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay. Hacıeminoğlu, Necmettin (2003). Karahanlı Türkçesi Grameri, Ankara: TDK Yayınları. Argunşah, M. Ve Sağol Yüksekşaya, G. (2014). Karahanlıca Harezmece Kıpçakça Dersleri, İstanbul: Kesit Yayınları. Ercilasun, Ahmet Bican (1984), Kutadgu Bilig Grameri -Fiil-, Ankara: Gazi Üniversitesi yay.	Söz konusu ders, laboratuvar uygulamalarını kapsamamaktadır.	Anlatma, soru-cevap, uygulama	Metin Okuma ve İnceleme	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Ara Sınav Hazırlık	3	2,00
Final Sınavı Hazırlık	3	2,00
Teorik Ders Anlatım	14	3,00
Alan Çalışması	14	3,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	3,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	2,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Final	60,00
Vize	40,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16
Ö.Ç. 1		5	5					5						5		
Ö.Ç. 2		5	5					5						5		
Ö.Ç. 3		5	5					5						5		

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Alanındaki lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak aynı veya farklı bir alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir.
- P.Ç. 2 :** Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerle ortak çalışmalar yürütür.
- P.Ç. 3 :** Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak ilgili alandaki kaynakları etkin bir şekilde kullanır.
- P.Ç. 4 :** Alanla ilgili uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
- P.Ç. 5 :** Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar, çözümler ve yeni bilgiler oluşturur.
- P.Ç. 6 :** Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri toplumun eğitim, kültür ve sanat seviyesinin yükseltilmesi yönünde kullanır.
- P.Ç. 7 :** Alanıyla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- P.Ç. 8 :** Alanıyla ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir.
- P.Ç. 9 :** Alanı ile ilgili sorunların çözümlemesinde liderlik yapar; kişisel, kurumsal ve takım çalışmalarını uzmanlık düzeyinde organize eder.
- P.Ç. 10 :** Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.
- P.Ç. 11 :** Alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.
- P.Ç. 12 :** Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili verileri toplar, yorumlar, uygular ve duyurulması aşamalarında bilimsel, kültürel, sanatsal, toplumsal ve etik değerleri gözeterek denetler ve bu değerleri anlatır.
- P.Ç. 15 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 16 :** Alanıyla ilgili bilgileri uzmanlık düzeyinde kavrar ve ikinci kişilere normlara uygun olarak aktarır.
- Ö.Ç. 1 :** Karahanlı Türkçesinin Türk dili tarihi içindeki yerini ve önemini bilir.
- Ö.Ç. 2 :** Karahanlı Türkçesinin ses ve şekil özelliklerini bilir.
- Ö.Ç. 3 :** Karahanlı Türkçesiyle yazılmış eserleri okuyup anlayabilir.